

titulu bezdůvodného obohacení. Vyplývá to i z ustanovení prvního odst. čl. 4 smlouvy, podle něhož se částka, poskytnutá na základě tohoto úvěru, pokládá za majetkový vklad společníků. Nelze proto žalobu zamítnouti z důvodů, na nichž se zakládá rozsudek odvolacího soudu, a poněvadž nesprávné právní posouzení věci odvolacím soudem má v zá-pětí vadu řízení podle č. 2 § 503 c. ř. s., ježto odvolací soud, vycházející z mylného právního stanoviska, neprovedl řízení co do sporných skutkových okolností, bylo napadený rozsudek zrušiti a věc vrátiti podle § 510 c. ř. s. odvolacímu soudu k doplnění řízení a novému rozhodnutí.

Čís. 15905.

Třebas hlavní dlužník uznal po projití promlčecí lhůty svůj dluh, může rukojmí, pokud také on tak neučinil, namítnouti věřiteli s úspěchem promlčení pohledávky.

(Rozh. ze dne 10. března 1937, Rv I 1080/35.)

Žalovaná se žalobkyni zaručila za jejího zaměstnance Josefa R-a pro případ, že by se po odchodu ze služeb u žalobkyně objevilo na jeho účtě debetní saldo. Opírajíc se o tento závazek žalované, domáhá se žalobkyně na ní zaplacení zažalované částky. Proti žalobě namítla žalovaná mimo jiné promlčení zažalované pohledávky. N i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Rukojemský závazek má povahu podpůrnou, takže, dokud nezanikla pohledávka proti hlavnímu dlužníkovi, trvá i závazek rukojmího. Pro trvání tohoto závazku není rozhodující, aby se uznání pohledávky hlavním dlužníkem stalo za promlčecí lhůty. Stačí, jako je tomu v souzeném případě, že hlavní dlužník pohledávku uznal, třebaš po uplynutí promlčecí lhůty.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Josef R. výslovně uznal vůči žalobkyni svůj dluh po uplynutí tříleté promlčecí lhůty, nečinil žádných námitek proti jeho výši a byly mu povoleny splátky, jež však nedodržel. Své tvrzení, že i žalovaná uznala pohledávku, žalobkyně neprokázala. Vykládá-li se její záruční prohlášení, jež nesmí býti ve smyslu § 1353 obč. zák. rozšiřováno dále, než jak se rukojmí výslovně prohlásil, ve smyslu vykládacích pravidel § 914 obč. zák., jest dospěti k závěru, že se její záruka za Josefa R. vztahuje jen na dobu, po kterou stíhal Josefa R. jako hlavního dlužníka jeho závazek a po kterou mohla žalobkyně naň dokročiti, to jest, pokud byl cestou soudní vymahatelný. Rukojemství slouží zajištění splnění dluhu jiného (§ 1346 obč. zák.). Nebyl-li však nárok žalobkyně, podléhající tříletému promlčení, v této době uplatněn, pominulo žalobní právo promlčením vůbec, a pominulo i vůči rukojmímému a zaniklo toto rukojemství.

Jakékoli změny hlavního dluhu nemohou rozšířit ručení rukojmího a také žádné ujednání věřitele s hlavním dlužníkem nemůže být na škodu rukojmího (Ehrenzweig, System II/1, str. 121). Nelze také žalovanou jako rukojmí vydati právní nejistotě na drahnou dobu o tom, co bude s jejím ručitelstvím a nelze činit její závazek závislým na tom, zda po projití promlčecí lhůty hlavní dlužník uzná svůj promlčený dluh vůči věřiteli a bude ochoten jej splácet. To by se přičilo účelu zákona v příčině stanovené kratší lhůty promlčecí, která byla stanovena právě k zamezení takové nejistoty. Nastalé uznání dluhu hlavním dlužníkem po projití promlčecí lhůty nemůže přerušit již skončené promlčení a nemá již co činit s rukojemským závazkem; další osud hlavního dluhu nemůže být na škodu ručitelce, která s uznávacím projevem hlavního dlužníka neměla co činit a jeho se nezúčastnila. Rozšiřování účinnosti takového uznání i na rukojmí by vybočovalo v souzeném případě z mezí původně zamýšleného závazku ručitelského.

Čís. 15906.

Pojištění smluvní.

Pro otázku, zda byl řidič motorového vozidla oprávněn v době nehody k jeho řízení, rozhoduje jediné to, zda byl úředně oprávněným nositelem práva řídit vozidlo určitého druhu.

Skutečnost, že osoba řídící vozidlo byla oprávněna řídit určitý druh pojištěného vozidla, lze dokázat nejen vůdčím listem, nýbrž i jinými průvody, z nichž vyplývá, že byl řidiči vystaven vůdčí list, oprávnující jej v době nehody k řízení vozidel s výbušnými motory, a že tento list nebyl odvolán ani jinak nepozbyl účinnosti.

(Rozh. ze dne 10. března 1937, Rv I 1432/35.)

Žalobce pojistil u žalované pojišťovny nákladní automobil proti následkům zákonné odpovědnosti na dobu 10 let od 4. května 1931 do 4. května 1941 až do nejvyšší částky 50.000 Kč za každou usmrcenou nebo poraněnou osobu. Dne 19. září 1932 najel pojištěný automobil, řízený šoférem Josefem B., na Marcela H., který utrpěl zranění, jež mělo v zápětí smrt. Žalobce zpravil žalovanou pojišťovnu o nehodě, žalovaná však oznámila žalobci, že neuznává pojistný případ a náhradu odmítá. Ing. H., otec usmrceného Marcela H-a, se domáhá z důvodu vylíčené nehody pro poranění svého syna žalobou na žalobci náhrady škody v částce 17.236 Kč s přísl. a rovněž Marie S-ová se na žalobci domáhá žalobou náhrady škody za kolo zničené při automobilové nehodě v částce 968 Kč s přísl. Oba tyto spory nejsou dosud ukončeny. Žalobce přednesl, že má proto právní zájem na neodkladném zjištění povinnosti žalované odškodnit žalobce na základě pojistné smlouvy za výlohy úrazem způsobené, poněvadž dosud není znám výsledek obou civilních sporů, a žalobce může proti žalované podat žaloby na plnění